Københavns Kommunes Integrations- og medborgerskabspolitik 2027-2030

Indhold

Pejlemærker for integration og medborgerskab 9

Udfordringer og visioner på 6 centrale områder 10

1 Beskæftigelse og medborgerskab 10

Situationen i København 10

Det gør vi allerede 10

Det vil vi arbejde for fremadrettet 13

2 By og bolig 15

Situationen i København 15

Det gør vi allerede 15

En blandet by med forskellige boligtyper styrker integrationen, hvor mennesker, der har forskellige baggrunde, bor side om side og kommer hinanden ved. Den blandede by, hvor vi mødes med andre mennesker forskellige fra os selv, er også med til at skabe tillid og tryghed. 16

Det vil vi arbejde for fremadrettet 16

3 Børn og unge 18

Situationen i København 18

Det gør vi allerede 18

Det vil vi arbejde for fremadrettet 20

4 Kultur og fritid 22

Det gør vi allerede 22

Det vil vi arbejde for fremadrettet 24

5 Socialområdet 25

Situationen i København 25

Københavns Kommune har en lang række indsatser og tilbud til udsatte og sårbare borgere, som dækker over både tidligt forebyggende indsatser, personlig støtte og mere indgribende indsatser, herunder børne- og ungehjem, midlertidige og længerevarende botilbud 25

UDKAST

I Københavns Kommune arbejder vi hele tiden på at udvikle vores indsatser, så vi bedst muligt kan hjælpe vores borgere. Dette sker ofte i et samarbejde på tværs af forvaltningerne og i samarbejde med andre myndigheder som f.eks. Region Hovedstaden Psykiatri. Dog er der stadig en række udfordringer, som kræver et vedholdende fokus. 25

Undersøgelser viser, at børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund er mere tilbøjelige til at være udsatte end jævnaldrende med etnisk dansk baggrund (VIVE, 2022), og at mænd med indvandrer- eller efterkommerbaggrund er overrepræsenterede i de mest udsatte grupper sammenlignet med mænd med dansk oprindelse (VIVE, 2024). 25

Kvinder med indvandrer- eller efterkommerbaggrund er oftere på krisecentre end kvinder med dansk oprindelse (Danmarks Statistik, 2025). Mellem 2017 og 2023 var andelen af 18-49-årige kvinder med indvandrer- eller efterkommerbaggrund på krisecentre hhv. 1,8 pct. og 1,9 pct. For kvinder med dansk oprindelse ligger andelen på 0,6 pct i samme periode. 25

Ifølge den landsdækkende kortlægning af hjemløshed er der en overrepræsentation af borgere i hjemløshed med efterkommerbaggrund i forhold til befolkningen som helhed (VIVE, 2024). I København opholder der sig også i stigende grad migranter, som lever i en hjemløsesituation. Det skal vi gøre noget ved.....25

Det gør vi allerede 25

Nedenfor nævnes eksempler på sociale indsatser med betydning for borgere med integrationsbehov.....25

Københavns Kommune har i mange år arbejdet for at forebygge og bekæmpe hjemløshed. Siden 2009 er dette sket med udgangspunkt i Housing First-tilgange, som betyder, at det første skridt er at hjælpe borgeren i egen bolig. I boligen modtager borgeren en intensiv bostøtteindsats, der skal klæde borgeren på til at fastholde boligen og skabe det liv, vedkommende ønsker. På baggrund af 'Hjemløseplanen', som Borgerrepræsentationen vedtog i 2022, er der iværksat en bred vifte af tiltag, der skal mindske hjemløsheden i København. For eksempel arbejdes der løbende på at øge bostøtten, ansætte flere sagsbehandlere og boligrådgivere samt etablere flere skæve boliger og botilbudspladser. 25

I vinterperioden samarbejder Københavns Kommune med en række frivillige organisationer, som driver nødovernatningstilbud for hjemløse borgere i København, herunder migranter med lovligt ophold i Danmark. Hertil driver kommunen selv Natcaféen under Herbergscentret Sundholm i Socialforvaltningen. Tilbuddet er et helårstilbud, der yder ophold, mad og

UDKAST

nødovernatning til hjemløse borgere i København, som mangler et trygt sted at sove og som har samtidige problemer, typisk afhængighed af alkohol og/eller stoffer, psykiske problemer mm. 25

Der findes en lang række indsatser i forhold til kriminalitetstruede børn og unge i Københavns Kommune. Et samlet område for kriminalitetsforebyggende indsatser dækker bl.a. indsatserne Københavnerteamet, 18+ enhederne, SSP-Sekretariatet. Her tilbydes bl.a. ét samlet gadeplanstilbud, og samtidig arbejdes der med en hurtigere vidensdeling og koordinering, særligt i akutte situationer. Herudover er der forebyggende indsatser for unge med begyndende kriminalitet (som f.eks. Den korte Snor, Spydspidsen eller VIFU Forebyg) og børne- og ungehjem målrettet unge med udfordringer omkring kriminalitet, som anbringes uden for hjemmet (som f.eks. Sønderbro, Nexus, Fensmarksgade mv.). Yderligere arbejder den kriminalpræventive indsats EKI Ung med at sikre overgange fra ung til voksen i de tilfælde, hvor der er bekymring for, at den unge tager kriminalitetsudfordringer med ind i voksenlivet. 26

Er der mistanke om, at et barn eller en ung under 18 år er udsat for æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol, har kommunen pligt til at foretage en risikovurdering i forbindelse med udredning af barnets eller den unges behov inden forældrene inddrages (jf. barnets lov). Er den unge eller voksne over 18 år skal kommunen tilbyde gratis rådgivning og en handleplan, der indeholder en risikovurdering og overvejelser om støttemuligheder (jf. serviceloven). I sager om æresrelaterede problemstillinger har ansatte i Københavns Kommune mulighed for at sparre med Etnisk Konsulentteam, som tilbyder gratis konsulentbistand i form af rådgivning, risikovurdering, konfliktmægling og undervisning. 26

Københavns Kommune støtter en række NGO'er, som arbejder for at inkludere mennesker med etnisk minoritetsbaggrund i samfundet. Det gælder f.eks. Kalaallit Illuutaat - Det Grønlandske Hus, Kringlebakken, Diversity Works, FAKTI, Sjakket og Muhabet, som alle i en årrække har haft fokus på at bygge bro til det danske samfund. 26

Transitprogrammet videreføres i perioden 2025-2028. Formålet er at give særligt udsatte udenlandske migranter med lovligt ophold i Danmark et mere værdigt liv. Det indebærer at understøtte en samordning af indsatserne mellem en række frivillige sociale foreninger og kommunens Hjemløse- og Udsatteenhed. 26

Ukrainske borgere med opholdstilladelse i Danmark, har adgang til at modtage støtte efter serviceloven på lige fod med andre borgere. For at understøtte

UDKAST

denne adgang til støtte, er der etableret et tæt samarbejde mellem Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen og Socialforvaltningen på børne- og voksenområdet. Konkret er der oprettet en fremskudt indsats på indkvarteringsstederne for fordrevne ukrainere, der tilbyder opsøgende indsatser, familiebehandling og rusmiddelbehandling til de indkvarterede. ..26

Det vil vi arbejde for fremadrettet.....26

6 Sundhed og omsorg.....28

Situationen i København.....28

København's Kommune arbejder for, at alle københavnere skal have mulighed for at leve et sundt og godt liv. Derfor sætter vi bredt ind for at styrke sundhed og trivsel i hele byen. Kommunen tilbyder blandt andet forskellige aktiviteter og tilbud til borgere og arbejder samtidig på at udvikle byens rammer – for eksempel på plejehjem og aktivitetscentre samt i boligområder og byrum – så det bliver lettere for københavnerne at træffe sunde valg i hverdagen. Målet er, at københavnerne lever længere, har flere år med godt helbred og at uligheden i sundhed og trivsel bliver mindre. Derfor sætter vi særligt ind dér, hvor behovet er størst – blandt andet i de boligområder hvor undersøgelser viser, at mange borgere har dårligere sundhed end gennemsnittet. Arbejdet sker i samarbejde mellem kommunens forvaltninger, lokale foreninger, organisationer og andre samarbejdspartnere. Sammen arbejder vi for at skabe stærke fællesskaber og bedre livskvalitet for alle københavnere. 28

Københavnerne bliver en stadig mere mangfoldig gruppe med forskellige etniske og kulturelle baggrunde. Ifølge Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og Kommuner 2025 har borgere med ikke-vestlig baggrund i regionen oftere dårligt helbred og trivsel sammenlignet med borgere med dansk eller anden vestlig baggrund. Forskellene ses på en række indikatorer, herunder lav trivsel, overvægt, lav sundhedskompetence (evne til at forstå og handle på sundhedsviden), høje stressniveauer og ensomhed. Eksempelvis rapporterer en større andel af borgere med ikke-vestlig baggrund dårlig eller meget dårlig livskvalitet (7,4 % mod 5 %) samt mindre godt eller dårligt selvvurderet helbred (22 % mod 16 %). De er også oftere begrænset i daglige aktiviteter på grund af helbred (12,6 % mod 7,3 %). Samtidig forekommer flere risikofaktorer hyppigere i denne gruppe, herunder daglig rygning, lav fysisk aktivitet i fritiden, ugentligt indtag af fastfood og hyppigt indtag af energidrik. Der ses desuden social ulighed i forekomsten af kroniske sygdomme, herunder diabetes. 28

Mange af de etniske minoritetsgrupper, der er kommet hertil som unge og voksne, er nu blevet ældre. Det forventes således, at andelen af ældre med

UDKAST

etnisk minoritetsbaggrund er fordoblet i 2040, så 20 % af alle borgere over 65 år har minoritetsetnisk baggrund. Minoritetsetniske ældre er en mangfoldig borgergruppe med mange forskellige behov, ønsker og ressourcer. Det er også en gruppe, som bredt set oplever flere sundhedsudfordringer end etniske danskere og en gruppe, som Københavns Kommune i mindre grad møder i sundhedstilbuddene i dag. 28

Det gør vi allerede....28

På sundheds- og omsorgsområdet har Københavns Kommune en række indsatser, som er særligt målrettet borgere med minoritetsbaggrund, ligesom der er en række indsatser, hvor borgere med minoritetsbaggrund indgår som en del af den samlede målgruppe. Data vedrørende virkningsfulde indsatser og bagvedliggende årsager til dårligt helbred er grundsten i kommunens arbejde mellem de forskellige områder. Det samme gælder samarbejde med relevante civilsamfundsaktører, boligorganisationer og de andre forvaltninger. 28

Kommunens politik for det gode senior- og ældreliv 2024-2027 "Et godt liv i fællesskab" har fokus på flere gode leveår til alle københavnerne gennem stærke og rummelige fællesskaber og differentieret behandling, som kan imødekomme forskellige behov, ressourcer og præferencer. Københavns Kommune har derfor iværksat en handleplan særligt målrettet arbejdet med minoritetsetniske ældre, der sigter mod at sprede viden om de kommunale tilbud blandt målgruppen, tilpasse de kommunale tilbud til den enkeltes behov, og understøtte inklusion af de minoritetsetniske ældre gennem målrettet arbejde med mangfoldige fællesskaber. 29

På sundheds- og omsorgsområdet støtter Københavns Kommune generelt fællesskaber for seniorer i hele byen men har også et særligt fokus på at understøtte, at alle minoritetsetniske ældre, som ønsker at blive del af et fællesskab, får mulighed for det. Derfor har Københavns Kommune blandt andet en pulje, hvor seniorklubber kan søge midler til aktiviteter, der understøtter flere medlemmer med minoritetsetnisk baggrund. Desuden er en række nye foreninger målrettet minoritetsetniske ældre blevet etableret som seniorklubber. 29

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har gennem flere år haft Etnisk Ressourceteam, der er et team bestående af medarbejdere på tværs af forvaltningen, som kan bistå i dialogen med borgere med anden etnisk baggrund på deres modersmål. Ressourcepersonen kan oversætte ind i den kulturelle praksis, hvis der f.eks. ikke findes en direkte oversættelse, eller et ord er tabubelagt. I oktober 2025 rådede teamet over 56 sprog/dialekter. 29

UDKAST

Københavns Kommune har igangsat en række indsatser med det formål at minoritetsetniske ældre i højere grad skal kunne tilgå, forstå og handle på information om kommunens tilbud målrettet dem. Der er blandt andet ved at blive produceret film om kommunale ældretilbud oversat til flere sprog. Dette er på baggrund af en behovsafdækning af, hvordan minoritetsetniske ældre tilegner sig information med involvering af minoritetsetniske ældre samt medarbejde i ældreplejen, pårørende og civilsamfund. 29

Alle medarbejdere i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen tilbydes kurser og temaeftermiddage, som skal øge viden om kulturforståelser og interkulturelle kompetencer, herunder evnen til at bygge bro mellem mennesker med forskellige kulturelle baggrunde. Formålet er at medarbejderne tilegner sig større indsigt og kompetencer i samarbejdet med minoritetsetniske ældre, så de kan medvirke til at understøtte høj faglighed og livskvalitet for alle borgere uanset sprog- og kulturforskelle. 29

Peder Lykke Centret er et plejehjem, aktivitetscenter og en daghøjskole, der har en mangfoldighedsprofil. Det betyder bl.a., at centret fokuserer på at skærpe medarbejdernes kompetencer i forhold til at omfavne borgere, der har en livsverden, som adskiller sig fra deres egen. Centrets faciliteter understøtter beboernes forskellige kulturer og religioner. Der er bland andet et interkulturelt lokale, der ved hjælp af projektor og lyd kan omdannes efter behov til f.eks. en moské eller en kirke. I hverdagen imødekommer køkkenet efterspørgslen fra en mangfoldig beboergruppe og der fejres forskellige højtider alt efter beboernes religion, tradition mv.....29

Center for Diabetes og Hjertesygdomme tilbyder rehabiliteringsforløb til alle borgere i København med diabetes og hjertesygdomme. Et forløb tilrettelægges ud fra borgerens motivation, ønsker og behov og kan indeholde fysisk træning, sygdomsmestring, diætvejledning, praktisk madlavning mm. Der tilbydes tolk ved samtaler, og holdundervisning kan afholdes på bl.a. arabisk, tyrkisk og urdu. Centeret tilbyder sammen med Center for Lungesygdomme også fremskudte indsatser i udsatte boligområder på Amager og i Tingbjerg, hvor en stor andel af beboerne har etnisk minoritetsbaggrund. 30

Center for Demens afholder dialogmøder med ældre og nøglepersoner med etnisk minoritetsbaggrund med henblik på at udbrede viden om demens og kendskab til kommunens tilbud, opbygge relationer og tillid og sikre viden om oplevede barrierer. Gennem oplæg og sparringsbistand bidrager Center for Demens til at udvikle en mere kulturbevidst tilgang i det borgerrettede arbejde på sundheds- og omsorgsområdet. 30

UDKAST

I Center for Børn og Unges Sundhed arbejdes der med at fremme københavnske børn og unges fysiske og mentale sundhed og trivsel gennem helhedsorienterede, tværfaglige og familiecentrerede indsatser. Mere end 75 % af børnene/de unge, som modtager et tilbud i Center for Børn og Unges Sundhed, kommer fra familier med etnisk minoritetsbaggrund. Centeret har desuden en fremskudt indsats til børn og unge med svær overvægt i udsatte boligområder på Amager og i Tingbjerg, hvor en stor andel af beboerne har etnisk minoritetsbaggrund. 30

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen tilbyder sprogstøtte til alle månedslønnede medarbejdere, der har dansk som andetsprog, blandt andet ufaglærte, faglærte SOSU-medarbejdere, køkken- og rengøringsmedarbejdere samt sygeplejersker. Desuden tilbydes sprogstøtte til alle SOSU-elever med dansk som andetsprog. Målet med sprogstøtten er, at medarbejderne opnår bedre sproglige forudsætninger for at udføre deres arbejdsopgaver. Det kan blandet andet være i forhold til udtale, ordforråd og brug af fagsprog. Undervisningen er praksisnær og tager udgangspunkt i den enkelte medarbejders behov. 30

Derudover får udenlandske sygeplejersker tilbudt et sprog- og kompetenceudviklingstilbud, som understøtter deres arbejde, når de er ansat som ufaglærte på bl.a. plejehjem og dygtiggør dem med henblik på en evalueringsansættelse, hvor de kan opnå dansk autorisation.....30

Det vil vi arbejde for fremadrettet.....30

Forord – Sammen om København

Integration foregår hver dag i København. Integration sker i daginstitutionerne og på skolerne, på uddannelsesstederne, på arbejdspladserne, i fritidslivet og i samfundslivet. Integration er både rettigheder og pligter. Alle københavnere har et ansvar for aktivt at tage del i samfundet, lære sproget, overholde loven og bidrage til fællesskabet. Det er vigtigt for at kunne gøre brug af de muligheder, som København kan tilbyde.

Det gør flertallet af de omkring 112.500 københavnere med etnisk minoritetsbaggrund heldigvis, som dagligt er med til at skabe og bidrage til en levende og mangfoldig storby. Generelt går det godt med integration og medborgerskab i København. Flertallet skal ikke have hjælp af kommunen for at blive integreret. De er allerede integrerede – og bidrager på lige fod med andre på arbejdsmarkedet og i byens liv. Men nogle har brug for støtte.

Der er desværre stadig for mange københavnere med etnisk minoritetsbaggrund, som har svært ved at finde et arbejde, ikke kan det danske sprog, mangler en uddannelse eller har svært ved at følge med i skolen.

Disse udfordringer skal vi gøre noget ved. Udgangspunktet er, at alle kan og vil vores fællesskab, og at alle har noget at byde ind med. Men vi skal også være åbne om, at der er nogle, som har behov

UDKAST

for et ekstra løft for at indgå ligeværdigt i fællesskabet. Det kan være i form af hjælp til at begå sig socialt, opbygning af nye kompetencer og støtte til at opnå selvværd og arbejdsidentitet eller til at deltage i foreningslivet. Vi må være ærlige omkring, at et lille mindretal af københavnere lever i isolerede miljøer præget af 'modborgerskab' i form af kriminalitet, negativ social kontrol eller manglende opbakning til demokrati og respekt for myndigheder. Københavns Kommune skal her fortsat være en opsøgende og engageret medspiller, som støtter de mange gode kræfter, som vil en anden retning. Vi skal hjælpe det mindretal af københavnere med etnisk minoritetsbaggrund, der ikke har samme frihed som os andre, til at leve det liv de drømmer om og indgå i vores fællesskab.

Integration handler om at give stadig flere mennesker muligheden for at forme deres eget liv og være en aktiv del af byens liv og det danske samfund. København står et godt sted, hvad angår forhold som beskæftigelse, uddannelse, fri og lige adgang til sundhed og deltagelse i foreningslivet. Det skal vi holde fast i. Samtidig skal vi være tydelige om vores værdier. At ligestilling mellem kønnene gælder alle københavnere. At ret og pligt er fundamentet for velfærden i vores by. At religion altid er underordnet demokratiet. At alle – også dem vi er uenige med – skal behandles ligeværdigt.

Tak til alle, som har bidraget og som dagligt bidrager til at fremme integrationen og styrke medborgerskabet i byen.

Andreas Keil

Beskæftigelses-, integrations- og erhvervsborgmester

Indledning

Københavns Kommunes Integrations- og medborgerskabspolitik beskriver kommunens overordnede tilgang til integrations- og medborgerskabsområdet. Politikken er udarbejdet i et samarbejde mellem alle kommunens forvaltninger og politiske udvalg. Samtidig er politikken et resultat af et engageret civilsamfund i København. Civilsamfundet spiller en afgørende rolle for, at integrationen lykkes og har sat markante aftryk. Både i det løbende samarbejde med kommunen og i forbindelse med den offentlige høringsproces for politikken.

Integrationsområdet er tværgående. Politikken beskriver derfor udfordringer og visioner på følgende fokusområder, som går på tværs af alle kommunens forvaltninger og udvalg: beskæftigelse og medborgerskab, by- og bolig, kultur og fritid, socialområdet, sundhed og omsorg og børn- og unge. De syv politiske udvalg har ansvar for arbejdet på egne områder, og har hver især beskrevet udfordringer og fokusområder på egne ressortområder.

Integrations- og medborgerskabspolitikken er ikke en politik for særindsatser. Integration og medborgerskab understøttes i høj grad af Københavns Kommunes normalindsatser, som gør en positiv forskel for københavnere med integrationsbehov. Integrations- og medborgerskabspolitikken beskriver derfor både de mere specialiserede integrationsindsatser og normalindsatser, som bidrager til integration og medborgerskab i København.

Politikken gælder for en fireårig periode i 2027-2030, og det er hensigten, at den skal styrke sammenhængen i kommunens integrationsindsats.

Begreber i Integrations- og medborgerskabspolitikken

UDKAST

Københavnere med integrationsbehov anvendes som en samlet betegnelse for københavnere med etnisk minoritetsbaggrund, der, af forskellige årsager, har behov for støtte i form af en eller flere indsatser til fremme af integration og medborgerskab. Fx sprogindsatser, jobrettede indsatser, indsatser til fremme af sundhed og trivsel, indsatser, der sikrer bedre muligheder for deltagelse i forenings- og samfundslivet, eller indsatser, som giver børn og unge støtte til faglig udvikling og trivsel. Målgruppen for Integrations- og medborgerskabspolitikken er derfor ikke alle københavnere med etnisk minoritetsbaggrund, men dem, som på forskellige områder har helt konkrete integrationsbehov.

Ved henvisning til statistikker, undersøgelser mv. anvendes de samme begreber som i det materiale, der henvises til, fx "indvandrere" og "efterkommere af indvandrere", jf. Danmarks Statistiks definitioner. Danmarks Statistik definerer en indvandrer som en person "der er født i udlandet, og hvor ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark." og en efterkommer som en person "der er født i Danmark, og hvor ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark.". Københavns Kommunes definition af "integration" tager udgangspunkt i integrationsloven.

Integration forstås dermed som den proces, hvorigennem københavnere med etnisk minoritetsbaggrund "bliver selverhvervende og aktivt deltager i og bidrager til det danske samfund på lige fod med øvrige københavnere i overensstemmelse med grundlæggende værdier og normer i det danske samfund". Gennem en vellykket integrationsindsats får københavnere med integrationsbehov lige mulighed for at være en del af København og styrkes samtidig i at tage ansvar for egen integration og medborgerskab.

Medborgerskab forstås som en tilstand, hvor alle københavnere med etnisk minoritetsbaggrund oplever at være en ligeværdig del af det lokale fællesskab og føler sig anerkendt og samtidig selv anerkender og respekterer de grundlæggende værdier i København, herunder centrale frihedsrettigheder som demokrati, ligestilling, ytringsfrihed og religionsfrihed.

Pejlemærker for integration og medborgerskab

Pejlemærkerne sætter retning og beskriver, hvad Københavns Kommune vil arbejde hen imod for at sikre en fortsat positiv udvikling på området.

Københavns Kommune vil:

1 Bidrage til, at københavnere med integrationsbehov får mulighed for at deltage i samfundet og det lokale demokrati på lige fod med andre borgere.

2 Bidrage til, at københavnere med integrationsbehov bliver selvforsørgende.

3 Bidrage til, at alle københavnere med integrationsbehov opnår forståelse og respekt for det danske samfunds grundlæggende værdier, normer og menneskeretlige principper.

4 Behandle alle københavnere ligeværdigt.

5 Bidrage til, at alle børn og unge kommer godt fra start, trives, udvikler sig og bliver så dygtige, som de kan.

6 Samarbejde på tværs af forvaltninger og med inddragelse af civilsamfundet og erhvervslivet for at skabe helhedsorienterede og koordinerede løsninger.

UDKAST

7 Arbejde ud fra en forståelse af, at kommunen har ansvar for at sikre lige mulighed for deltagelse i samfundet, mens den enkelte har pligt til at tage ansvar for egen integration og medborgerskab.

Udfordringer og visioner på 6 centrale områder

1 Beskæftigelse og medborgerskab

Situationen i København

Der er rekordmange københavnere med etnisk minoritetsbaggrund i beskæftigelse. Gabet i lønmodtagerbeskæftigelsen mellem københavnere med dansk og etnisk minoritetsbaggrund er imidlertid stadig for stort. I november 2024 var beskæftigelsesfrekvensen 80,5 % for københavnere med dansk oprindelse, mens tallet for indvandrere med ikke-vestlig baggrund var noget lavere med 64,1 %, og 69,5 % for efterkommere med ikke-vestlig baggrund. Og selvom beskæftigelsesgabet mellem ikke-vestlige indvandrerkvinder og ikke vestlige indvandrermænd er mindsket, ligger kvinderne stadig lavere med 61,8 % beskæftigede mod 68,2 % blandt mænd.

At være en del af arbejdsmarkedet er afgørende for integration og medborgerskab. Beskæftigelse er vejen til selvforsørgelse, men rummer også en lang række positive afledte effekter, både for den enkelte og for en eventuel familie. Arbejde giver identitet, og arbejdspladser fungerer samtidig som demokratiske fællesskaber, hvor københavnere opbygger tillid, ansvarsfølelse, styrkede sprogkundskaber og forståelse for danske samfundsværdier gennem deltagelse i hverdagslivet og arbejdsfællesskabet.

Det er en grundlæggende værdi i vores samfund, at alle har pligt til at bidrage med det, de kan. Forældre, som har et arbejde, viser også i praksis deres børn værdien af at bidrage til fællesskabet og forsørge sig selv.

For en del af ledige københavnere med etnisk minoritetsbaggrund kan udfordringer med ledighed være forbundet med manglende integration.

Der kan peges på følgende centrale udfordringer, ofte i en kombination:

- Sundhedsudfordringer.
- Utilstrækkelige danskkundskaber.
- Manglende faglige kvalifikationer i forhold til, hvad der efterspørges på arbejdsmarkedet.
- Manglende arbejdsidentitet og viden om det danske arbejdsmarked.
- Mistillid til myndighederne, manglende viden om det danske samfund generelt og begrænsede digitale kundskaber.
- Manglende værdimæssig integration, herunder påvirkning af eller udøvelse af negativ social kontrol
- Sociale- og familiemæssige udfordringer.

Det gør vi allerede

Den beskæftigelsesrettede indsats

Københavns Kommune arbejder for, at alle københavnere med integrationsbehov, som står uden for arbejdsmarkedet, får den rette hjælp og støtte til at komme i job, uddannelse eller til at blive afklaret til fleksjob og førtidspension. Vores arbejde hviler på, at erfaringer og forskning viser, at det

UDKAST

er afgørende med positive forventninger og tiltro til, at det kan lykkes at få borgere med integrationsbehov i beskæftigelse.

Arbejdspligt

Borgere på kontanthjælp, som ikke opfylder et opholdskrav og et beskæftigelseskrav er omfattet af lovgivningen om arbejdspligt.

Formålet med arbejdspligt er, at borgerne opnår varig beskæftigelse eller tilknytning til arbejdsmarkedet. Borgere i arbejdspligt skal deltage i en beskæftigelsesrettet indsats i op til 37 timer om ugen. Københavns Kommune har en ambition om, at indsatsen i høj grad er virksomhedsrettet. Det kan ske fx gennem ansættelse i småjob, virksomhedspraktik, job med løntilskud mv., som understøtter borgernes tilknytning til arbejdsmarkedet.

Arbejdspligten består derudover af danskuddannelse/danskundervisning samt nytteindsats og særligt tilrettelagt nytteindsats, hvor borgerne udfører samfundsnyttige opgaver. Indsatserne kan indgå som led i borgerens jobtræningsbane, bl.a. ved at give borgeren en struktureret hverdag og et arbejdsfællesskab.

Integrationshandleplanen

Københavns Kommune arbejder gennem initiativer i Integrationshandleplanen på at få udvalgte borgere med integrationsbehov i beskæftigelse og uddannelse. Målgruppen er forskellige ydelsesmodtagere med integrationsbehov over 30 år samt unge med integrationsbehov.

Danskuddannelse og arbejdsmarkedsrettet danskundervisning

Kommunen tilbyder danskuddannelse med beskæftigelsesrettet fokus, i henhold til lov om danskuddannelse. Målgruppen er borgere omfattet af integrationsloven, herunder flygtninge, fordrevne ukrainere og familiesammenførte, samt øvrige borgere med behov for dansksproglig opkvalificering.

Arbejdsmarkedsrettet dansk er en praksisnær og brancherettet danskundervisning, der styrker borgerens sproglige kompetencer med fokus på arbejdsmarkedet. Målgruppen er borgere omfattet af arbejdspligt samt øvrige borgere med behov for brancherettet danskundervisning.

Modtagelse og integrationsindsats

For flygtninge visiteret efter kommunekvoterne tilrettelægges indsatsen efter "Københavnermodellen". Modellen omfatter bl.a. en tidlig indsats med samtaler på asylcentre samt en tidlig virksomhedsrettet indsats. Målgruppen er omfattet arbejdspligten og tilbydes et program herefter, der også inkluderer virksomhedsrettet danskuddannelse. Der indgår desuden en helhedsorienteret mentorordning, og alle tilbydes en helbredsmæssig vurdering.

Hvad angår ukrainske fordrevne, så overtager kommunen integrationsansvaret kort efter visitering. Det er derfor ikke muligt at gennemføre en tidlig indsats i asylfasen. Ukrainske borgere indkaldes i stedet til en velkomstsamtale i jobcentret og deltager herefter i et program bestående af danskuddannelse, beskæftigelsesrettede aktiviteter og løbende virksomhedspraktikker.

Kommunen tilbyder derudover særlige indsatser til borgere fra alle målgrupper med bl.a. sundhedsrelaterede behov. For integrationsborgere, der opnår beskæftigelse, tilbydes en fastholdelsesindsats i op til fem år mhp. varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

UDKAST

Som supplement til de lovpligtige indsatser tilbyder Københavns Kommune en række frivillige integrationsfremmende aktiviteter. I kommunens Welcome Houses (der ligger i tilknytning til nogle af de større midlertidige indkvarteringssteder for flygtninge og fordrevne), kan borgere deltage i bl.a. hverdagsrådgivning og sociale og kreative aktiviteter for både børn og voksne, som varetages af frivillige organisationer. Der arbejdes samtidig med et målrettet fokus på brobygning til det etablerede foreningsliv, så borgerne understøttes i at blive en del af lokale fællesskaber og fritidsaktiviteter.

Samarbejde med civilsamfund og erhvervslivet

Civilsamfundet har en række tilbud til københavnere med integrationsbehov. Beskæftigelses- og Integrations- og Erhvervsforvaltningen samarbejder løbende med aktører i civilsamfundet, som yder et stort stykke arbejde i form af sociale og faglige indsatser, der understøtter det kommunale arbejde med medborgerskab og integration.

Københavns Kommune samarbejder desuden med det københavnske erhvervsliv, som spiller en vigtig rolle i at skabe deltagelse, arbejdsidentitet og møder på tværs af sociale og kulturelle forskelle.

Forebyggelse af negativ social kontrol

Københavns Kommune har siden 2013 arbejdet med forebyggelse af negativ social kontrol med gennemgående fokus på at modvirke negativ social kontrol gennem oplysning til børn og unge om rettigheder og opkvalificering af fagpersoner. Fra 2021 har indsatsen haft fokus på at bekæmpe negativ social kontrol som barriere for beskæftigelse ved at styrke kompetencen på jobcentret. I 2024 igangsatte kommunen desuden en områdebaseret pilotindsats med fokus på forebyggelse af negativ social kontrol i et specifikt boligområde.

Forebyggelse af ekstremisme

Københavns Kommune har siden 2009 haft en indsats til forebyggelse af ekstremisme. Indsatsen er i dag forankret som et fokusområde i kommunens Sikker By-strategi. Indsatsen retter sig mod både borgere og fagpersoner og omfatter blandt andet forebyggelse i lokalsamfund, undervisningstilbud i grundskolen, støtte til personer i risiko for radikalisering samt opkvalificering af fagpersoner med borgerkontakt. Indsatsen medvirker desuden til at håndtere lokale udfordringer med utryghedsskabende grupper mv. Desuden inkluderer indsatsen varetagelsen af den nationale hotline mod ekstremisme og radikalisering.

Forebyggelse af racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser

Københavns Kommunes har siden 2021 haft en handleplan mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser, med deltagelse af alle forvaltninger. Indsatsen samler initiativer, der retter sig mod alle borgere, og har til formål at forebygge og modvirke alle former for racisme og etnisk diskrimination og understøtte at alle har lige adgang til byens fællesskaber.

Indsatser rettet imod kriminelle og indsatte københavnere

Københavns Kommune har flere indsatser, der skal medvirke til, at flere kommer ud af kriminalitet og færre vender tilbage til kriminalitet. Indsatsen målrettet borgere med rocker-/banderelation indebærer maksimal aktivering i henhold til gældende regler mhp. at holde borgerne væk fra gaden. Borgerne indkaldes til ugentlige samtaler, når de ikke er i aktivering, og der gøres konsekvent brug af sanktionering, hvor borgeren trækkes i ydelse ved udeblivelser. Københavns Kommune har derudover en fremskudt indsats i alle landets fængsler og arresthuse, hvor afsonende

UDKAST

københavnere, som ønsker det, får lagt en målrettet handleplan, hvor beskæftigelse eller uddannelse indgår som et centralt element.

Perspektiv

Siden 2015 har kommunen haft beskæftigelsesindsatsen Perspektiv, som er målrettet ægtefælleforsørgede borgere med ikke-vestlig baggrund i udsatte boligområder. Det er oftest kvinder, som ikke er i kontakt med kommunen, da de ikke modtager en ydelse. Formålet er at hjælpe og støtte kvinderne i beskæftigelse eller uddannelse og at bryde eventuel isolation samt skabe gode rollemodeller for næste generation.

Københavns Kommune som mangfoldig arbejdsgiver

Som landets største arbejdsplads kan Københavns Kommune påvirke integrationen i positiv retning gennem en mangfoldig ansættelsespolitik. Vi tror på, at en attraktiv arbejdsplads rummer og anerkender de enkelte medarbejdere for dem, de er, og at mangfoldighed bidrager til udvikling og høj kvalitet i kommunens opgaveløsning.

Samtidig er arbejdspladsen et vigtigt fællesskab, hvor gode kollegaer bidrager til, at københavnere med integrationsbehov udvikler deres forståelse for dansk sprog og kultur og føler sig som en del af fællesskabet.

Det vil vi arbejde for fremadrettet

Vi vil fortsat arbejde for at styrke integration og medborgerskab hos de københavnere, der har behov for det.

Som supplement til den lovpligtige integrationsindsats for nyankomne vil vi fortsat have fokus på følgende:

- At understøtte, at københavnere med integrationsbehov opnår styrkede danskkundskaber og relevante faglige kvalifikationer, som afspejler, hvad der efterspørges på arbejdsmarkedet, og viden om arbejdspladskultur.
- At styrke samarbejdet med virksomheder og arbejdspladser om integration, medborgerskab og demokratisk deltagelse, herunder gennem virksomhedsrettede fællesskaber, mentorordninger, fritidsjob, sprogindsatser og netværksskabende aktiviteter, som understøtter deltagelse i arbejds- og samfundslivet.
- At imødegå sociale, familiemæssige og helbredsmæssige udfordringer, som er en barriere for beskæftigelse.
- At imødegå kulturelt betingede udfordringer, herunder negativ social kontrol.
- At fortsætte arbejdet for at være en ikke-diskriminerende og mangfoldig arbejdsplads for københavnere med etnisk minoritetsbaggrund, hvor medarbejderne opbygger kompetencer til at se forskelligheder som en styrke og håndtere uenigheder med dialog.
- At civilsamfundet fortsat inddrages med henblik på at drage nytte af den store viden og de faglige kompetencer samt at understøtte, at københavnere med integrationsbehov kan indgå i relevante lokale netværk og aktiviteter
- At forebygge racisme og etnisk diskrimination på alle kommunens områder
- At arbejde på tværs af forvaltningerne med at forebygge ekstremisme, både ift. at understøtte fagpersonalet og ved at støtte op om borgere, der er i risiko for at ende i ekstremistiske miljøer.

UDKAST

UDKAST

2 By og bolig

Situationen i København

I Københavns Kommune arbejder vi for, at København skal være for alle, og at alle typer af mennesker skal have mulighed for at bosætte sig i vores hovedstad. København er en mangfoldig og blandet by, der har kvarterer med forskellige kvaliteter og særkender. Det skal vi bevare.

Samtidig er der områder i byen, der har flere socialt udsatte borgere og byder på færre muligheder end resten af byen. I de byområder, hvor der er en overrepræsentation af udsatte borgere, bor der samtidig væsentlig flere borgere med ikke-vestlig baggrund.

I 2025 havde hver tredje borger over 18 år i de udsatte byområder ikke-vestlig baggrund, mens der i hele Københavns Kommune var ca. 17%. Det skyldes formentlig, at mange københavnere med ikke-vestlig baggrund bor i en almen bolig, og at der er mange almene boliger i de udsatte byområder. Ca. to ud af fem københavnere med ikke-vestlig baggrund bor i en almen bolig, mens almene boliger kun udgør ca. 20% af boligmassen.

Der er fortsat betydelige forskelle mellem de udsatte byområder og det resterende København. I de udsatte byområder er der væsentlig flere borgere generelt set, som er udsatte, når det kommer til sundhed, uddannelse, beskæftigelse og indkomst. Fx har flere lav indkomst, flere er sundhedsmæssigt udsatte og har begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet, og flere borgere har komplekse sociale udfordringer. Børn i udsatte byområder klarer sig dårligere i skolen og deltager i lavere grad i kultur- og fritidstilbud. Hertil føler færre borgere sig trygge i de udsatte byområder, og de udsatte byområder opleves som mindre attraktive end resten af byen. Netop utryghed er den største enkeltstående årsag til, at folk flytter fra de udsatte byområder.

Det gør vi allerede

Københavns Kommune har en række tiltag til fremme af integration og medborgerskab på by- og boligområdet. Indsatserne varetages af Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen.

Indsatser til fremme af integration og medborgerskab under Teknik- og Miljøforvaltningen

Lokal forankring
Københavns Kommune har indsatser, der via den lokale tilstedeværelse støtter op om integration og medborgerskab. Det gælder boligsociale helhedsplaner, områdefornyelser og forandringsplaner, der alle arbejder borgernært og lokalt inddragende.

Erfaringer fra områdefornyelser viser, at borgere med minoritetsetnisk baggrund ofte deltager mindre i klassiske borgerinddragelsesprocesser. Det kræver typisk mere opsøgende og relationsbaserede metoder (samarbejde med lokale foreninger, nøglepersoner mv.) for at sikre bred repræsentation fx i udviklingen af byrum og lokale projekter. Fysiske mødesteder og lokale aktiviteter kan skabe møder på tværs af beboergrupper, hvis de udvikles i tæt samarbejde med beboere og lokale aktører.

Nærgenbrugsstationer og Sydhavn Genbrugscenter understøtter fællesskaber ved at have bemandede faciliteter i flere boligområder og byrum til genbrug og genbrugsrelaterede aktiviteter for lokale. Borgere med en svag tilknytning til arbejdsmarkedet beskæftiges via driftsrelaterede opgaver i Sydhavn Genbrugscenter via socialt frikort, og på nærgenbrugsstationer via unge i lommepengejobs.

Ingen udsatte by- eller boligområder
Københavns Kommune har siden 2011 haft en Politik for Udsatte Byområder, hvor samtlige forvaltninger har politiske målsætninger. Fra 2019 til 2025 er Københavns udsatte byområder blevet mindre udsatte, hvor især markant flere er i arbejde og har en uddannelse, men der er stadig

UDKAST

udfordringer. Borgerrepræsentationen godkendte den 26. juni 2025 "Politik for udsatte byområder" for 2025-2035.

Arbejdet med de udsatte byområder er siden 2019 blevet understøttet af et særligt fokus på de mest udsatte, almene boligområder i regi af Borgmesterforum for Udsatte Boligområder.

Københavns Kommunes indsats for at øge trygheden i byen sker blandt andet i regi af Tryghedspartnerskaberne, hvor vi arbejder med bl.a. fritidsjob for unge, beskæftigelsestilbud til fx indvandrerkvinder med lav tilknytning til arbejdsmarkedet, flertalsmisforståelser blandt folkeskoleelever og positive fællesskaber blandt naboer.

Hertil knytter flere af de situationer, hvor borgere oplever utryghed eller diskrimination, sig til hverdagens rum i byen (fx stier, stationer mv.). Her kan lokale indsatser og tilstedeværelse bidrage til dialog og fælles ejerskab til områderne.

Da bygninger og udearealer i de udsatte områder ofte er nedslidte, arbejder Københavns Kommune også med at forbedre de fysiske rammer i de udsatte by- og boligområder. Det sker bl.a. gennem fysiske helhedsplaner samt bygnings- og områdefornyelser. Indsatserne skal øge områdernes attraktivitet og dermed fastholde og tiltrække ressourcestærke beboere til områderne.

Et blandet boligmarked

I Københavns Kommune arbejder vi for, at boligmarkedet byder på forskellige boligtyper, ejerformer og boliger i forskellige størrelser og prisniveauer, for at sikre integrationen af københavnere af forskellig baggrund.

I de seneste år er der bygget mange private udlejningsboliger, mens byggeriet af almene boliger har haft et lavere omfang end ambitionen har været. I dag udgør almene boliger omkring 20% af den samlede boligmasse. Samtidig er kun hver 10. nyopførte bolig de sidste 10 år almen, jf. Boligredegørelsen 2025.

Siden 2015 har Københavns Kommune kunnet stille krav om op til 25 pct. almene boliger i nye byudviklingsområder. Dette har Københavns Kommune benyttet sig af – medmindre området allerede har haft en høj andel af almene boliger eller er socialt udsat.

En blandet by med forskellige boligtyper styrker integrationen, hvor mennesker, der har forskellige baggrunde, bor side om side og kommer hinanden ved. Den blandede by, hvor vi mødes med andre mennesker forskellige fra os selv, er også med til at skabe tillid og tryghed.

Det vil vi arbejde for fremadrettet

Frem mod 2035 arbejder de kommunale forvaltninger videre frem mod målopfyldelse i Politik for Udsatte Byområder 2025 – 2035 og fortsætte de mange indsatser nævnt ovenfor.

I Politik for Udsatte Byområder er der opsat to mål for udsatte byområder:

1) Alle københavnere skal have gode livschancer og muligheder, uanset hvor de bor.

2) Alle københavnere skal opleve trygge og attraktive byområder, der skaber rammerne for et godt liv.

Hver målsætning har tre delmål. Disse udgør tilsammen en helhedsorienteret, bystrategisk tilgang til de udsatte byområder.

Under mål 1 om gode livschancer og -muligheder for alle københavnere i alle aldre vil vi i 2035 lykkes med:

- Flere i arbejde og uddannelse
- Bedre trivsel og sundhed for københavnere i alle aldre
- Styrket børne- og ungeliv

UDKAST

Under mål 2 om trygge og attraktive byområder for alle københavnere vil vi i 2035 lykkes med:

- At skabe lige attraktive fysiske rammer og funktioner som i resten af København
- Rekreative tilbud til alle, som understøtter fysisk og mental trivsel
- At skabe en tryg, blandet og velfungerende by, hvor der er gode transportmuligheder og nem adgang til byens tilbud

Kommunen vil således fastholde sit fokus på at styrke rammerne for borgerne i de udsatte byområder ved at øge beboernes livschancer- og muligheder, samt områdernes tryghed og attraktivitet. For at sikre fremdrift og fælles fokus frem mod 2035, vil vi udarbejde en samlet handleplan som opfølgning på Politik for udsatte byområder. Den første handleplan forventes godkendt i 2026 og vil blive ajourført hvert andet år.

Ligeledes skal Københavns Kommunes Restaurations- og Nattelivsplan 2025 udmøntes. Planens vision har fokus på:

- Fælles om det gode natteliv
- Trygge rammer for festen
- Et natteliv for alle
- Kultur som omdrejningspunkt
- Sunde festfællesskaber
- Opmærksomhed på festen i gaden
- Et grønnere natteliv

Planen løber i perioden 2026-2029.

UDKAST

3 Børn og unge

Situationen i København

I København skal alle børn have en god start på livet og de bedste betingelser for at trives, udvikle sig og blive dygtige i skolen. Det arbejder byens mange ansatte for hver dag i mødet med Københavns børn og unge. Og rigtig meget går godt, men der er også fortsat udfordringer, som vi skal løse.

Blandt de yngste børn, er der f.eks. fortsat færre med ikke-vestlig baggrund, som er indmeldt i dagtilbud sammenholdt med børn med dansk baggrund, og 17,7 procent af børnene i børnehaveklassen har sproglige udfordringer ved skolestart, hvilket kan have negativ betydning for deres faglige udvikling i skolen og deres sociale relationer.

København har generelt en god løfteevne, og flere og flere elever klarer sig godt fagligt i folkeskolen – faktisk ligger gennemsnittet for afgangseksamen i København over landsgennemsnittet (7,9 mod 7,5). Der ses dog et fald i andelen af elever, som består dansk og matematik, og elever med ikke-vestlig baggrund er overrepræsenterede i gruppen af unge, der ikke består. I skoleåret 2025/2026 bestod 79 procent med ikke-vestlig baggrund overfor 93 procent med dansk baggrund.

Der er også færre unge med ikke-vestlig baggrund, som påbegynder og fastholdes i en ungdomsuddannelse sammenholdt med unge med dansk baggrund (81,3 pct. mod 86,8 pct.).

Den nationale trivselsundersøgelse fra skoleåret 2025/2026 viser, at de fleste skoleelever er glade for at gå i skole og at andelen stiger. Men børn med ikke-vestlig baggrund har lavere skoleglæde end børn med dansk baggrund (69 pct. mod 77 pct.) og oplever også hyppigere mobning (18 pct. mod 11 pct.). Københavns Kommunes Børnesundhedsprofil fra 2025 viser desuden, at der fortsat er børn i 6. og 9. klasse, som oplever forskelsbehandling – bl.a. på baggrund af religion, fødeland og/eller hudfarve (29 pct. af alle eleverne).

Der ses en generel stigning i elevfravær – men der er flere elever med ikke-vestlig baggrund end med dansk baggrund, som har højt fravær (31 pct. mod 23 pct.).

Disse udfordringer er vigtige at adressere, så alle børn får de bedste betingelser for at trives og klare sig godt i livet.

Det gør vi allerede

På børne- og ungeområdet i København er der en række indsatser, som er særligt målrettet flersprogede børn, ligesom der er en række indsatser, hvor flersprogede børn indgår som en del af den samlede målgruppe.

Mangfoldige børnefællesskaber

I København arbejder vi for stærke, mangfoldige børnefællesskaber på tværs af dagtilbud og skole, der skal understøtte at flere kan trives og lære i almenmiljøerne og færre får behov for segregerede specialtilbud – for vi tror på, at vi ved at arbejde med de fællesskaber, som børn og unge indgår i, kan skabe en positiv forandring og et solidt fundament for børns udvikling, trivsel og læring. Med indsatsen, der blev besluttet i Budget 2025, er der afsat midler til bl.a. overgangspædagoger på alle skoler, flere

UDKAST

ansatte i indskolingen, en tværfaglig support, der er tættere på praksis, kompetenceudvikling og ekstra ledelseskraft.

Flere i dagtilbud

At gå i dagtilbud kan styrke børns sproglige, sociale og personlige udvikling. Derfor arbejder vi i København målrettet på at sikre, at alle børn starter i dagtilbud – bl.a. via opsøgende indsatser, hvor sundhedsplejen bygger bro mellem familie og dagtilbud. Vi arbejder også kontinuerligt med at sikre en høj kvalitet i alle byens dagtilbud, så flere familier vælger dagtilbud til, og så børnene får de bedst mulige betingelser for at komme godt fra start.

Fokus på sproglig udvikling før skolestart

Alle børn skal have gode sproglige forudsætninger, når de starter i skole, og det er vigtigt at sætte tidligt ind. I byens dagtilbud arbejdes der systematisk med sprog, og arbejdet understøttes af områdernes sprogvejledere og talehørekonsulenter. Mange dagtilbud arbejder desuden med SprogTrappen, som er et sprogpædagogisk refleksionsværktøj, der giver støtte til arbejdet med børns sproglige udvikling. Andre organiserer sig i sprognetværk e.lign. mhp. fælles udvikling og evaluering af sprogindsatsen på tværs.

Ny i København

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog i 2017 en model for modtagelse af nyankomne børn i dagtilbud og skole - Ny i København. Formålet med modellen er bl.a., at den skal bidrage til at mindske det faglige gab mellem et- og flersprogede børn, og at den skal give bedre betingelser for, at nyankomne børn hurtigere kan integreres i den almene undervisning og fællesskabet i skolen eller dagtilbuddet. Med modellen foretages en afdækning af børnenes behov og ressourcer, som danner grundlag for videre indskrivning i dagtilbud eller skole.

På dagtilbudsområdet integreres børnene enten direkte i et dagtilbud eller bliver henvist til en særlig dagtilbudsplads forbeholdt børn med sproglige eller trivselsmæssige vanskeligheder (PLUS-plads). På skoleområdet integreres børnene enten direkte i en almenklasse med sprogstøtte, starter på et modtagerhold eller i et specialtilbud med sprogstøtte. Elever, der starter i en modtagerklasse, udsluses løbende til almenklasser med sprogstøtte i takt med deres faglige og sproglige progression.

Sprogvurderinger

Der foretages sprogvurderinger af børn i dagtilbud fra 3-årsalderen, hvis børnene skønnes at have behov for særlig sprogstimulering. Konstateres dette ved sprogvurderingen, sikres det, at barnet fremadrettet modtager målrettet sprogstimulering i dagtilbuddet, og der følges op med en ny vurdering i 5-årsalderen. Hvis barnet her fortsat er sprogligt udfordret tilrettelægges en målrettet indsats frem mod skolestart.

Børn udenfor dagtilbud sprogvurderes ligeledes, og hvis det konstateres, at der er et særligt behov for sprogstimulering, indskrives de i et dagtilbud 30 timer om ugen.

Undervisning i Dansk som Andetsprog

Byens skoler arbejder med at sikre den sproglige dimension i undervisningen og tilbyder supplerende Dansk som Andetsprogsundervisning til elever med sprogstøttebehov, som har været i Danmark i længere tid. For nyankomne tilbydes basisundervisning i Dansk som Andetsprog, som enten foregår i regi af modtagerklassen eller ved siden af almenundervisningen, hvis barnet integreres direkte.

UDKAST

Kompetenceudvikling

I København er der desuden afsat varige kompetenceudviklingsmidler for at styrke kvaliteten i undervisningen af tosprogede elever. Midlerne anvendes bl.a. til kompetenceløft af lærere og pædagoger og til udarbejdelse af understøttende materiale.

Der er desuden i forhandlingerne om Budget 2026 afsat midler til kompetenceudvikling i regi af Københavns Kommunes Handleplan mod etnisk diskrimination, racisme og hadforbrydelser. Denne er målrettet lærere og skal bl.a. bidrage til at mindske ubevidste bias.

Endelig er der oprettet et flersprogsteam i den centrale forvaltning med udgående funktion til understøttelse af skolernes udvikling af læringsmiljøer i klasser med flersprogede elever.

Fokus på trivsel og forebyggelse af diskrimination

På de københavnske skoler er der et kontinuerligt fokus på at sikre god trivsel og stærke fællesskaber. Skolerne er forpligtet til at følge op på resultaterne af de årlige, nationale trivselsmålinger i deres undervisningsmiljøvurdering, og alle skoler har også en antimobbestrategi, der skal bidrage til stærkere fællesskaber uden mobning. Under Åben Skole lanceres desuden løbende relevante undervisningstilbud – bl.a. om mangfoldighed, tro, interkulturel forståelse og demokrati. Endelig giver Københavns Kommunes Børnesundhedsprofil løbende indblik i bl.a. oplevet forskelsbehandling i folkeskolen.

Fagligt løft i udskolingen

Der har over en længere årrække været et særligt fokus på at løfte de svageste elever i udskolingen, og dette fokus er kun blevet stærkere over de senere år. Fx forpligter folkeskolens kvalitetsprogram landets skoler til at afsætte tid og ressourcer til målrettet støtte til de 10 pct. fagligt svageste elever i dansk og matematik. Der er i København også afsat midler politisk til ansættelse af flere fagprofessionelle, så undervisningen i dansk og matematik i 8. og 9. klasse kan varetages af to voksne. Samlet kan indsatserne bidrage til, at flere elever løftes fagligt – herunder også elever med ikke-vestlig baggrund og elever fra uddannelsessvage hjem.

Det vil vi arbejde for fremadrettet

Københavns institutioner og skoler er vigtige arenaer i børn og unges hverdag – og det er vigtigt, at vi skaber de bedste rammer om børnelivet og gode betingelser for, at alle børn kan trives og udleve deres drømme. Vi har høje ambitioner for byens børn.

Helt konkret vil vi fremadrettet have fokus på:

- At fortsætte udviklingen af Mangfoldige Børnefællesskaber på tværs af børne- og ungeområdet. Fordi alle børn skal opleve, at de har en plads og hører til, og fordi fællesskaber kan udgøre et solidt fundament for både trivsel og læring.
- At sikre den bedste start på børnelivet igennem tidlige indsatser og høj kvalitet – bl.a. via sundhedsplejen, vores dagtilbud og et stærkt forældresamarbejde. Fordi en tidlig indsats er central i forhold til at sikre gode betingelser for børns udvikling og trivsel.
- At øge chanceligheden blandt byens børn. Fordi alle børn fortjener muligheder i livet, og fordi ingen børn skal begrænses af fx en svag socioøkonomisk baggrund eller andet.
- At arbejde for, at alle børn og unge løftes og kommer godt videre fra folkeskolen – bl.a. via et vedvarende fokus på kompetenceudvikling, høje forventninger til alle børn og målrettede

UDKAST

indsatser for børn med fx sproglige og/eller faglige udfordringer. For alle børn fortjener at blive hjulpet godt på vej og få de bedste kort på hånden.

- At arbejde videre med trivselsproblematikker, mobning og forskelsbehandling på skoleområdet – bl.a. igennem kompetenceudvikling, undervisningsforløb og gode, lokale antimobbestrategier. For trivsel og faglighed går hånd i hånd, og alle børn skal mødes med respekt og fordomsfrihed.

UDKAST

4 Kultur og fritid

Situationen i København

Etniske minoriteter er på flere områder mindre aktive end etniske danskere i byens kultur- og fritidsaktiviteter, og nogle har brug for en hjælpende hånd til at deltage på lige fod med resten af københavnerne. Flere undersøgelser peger på, at den lavere deltagelse f.eks. gælder i forhold til at bruge bibliotekerne og være medlem i idrætsforeningerne.

Data fra Børnesundhedsprofilen 2025 viser, at 71% af københavnske børn i 6. klasse med forældre født udenfor Danmark er aktive i en idrætsforening en eller flere gange om ugen, mens dette gælder for 82% af børnene med forældre født i Danmark. I 9. klasse er 42% af eleverne med forældre født udenfor Danmark aktive i en idrætsforening en eller flere gange om ugen, mens dette gælder for 56% af eleverne med forældre født i Danmark.

Erfaringer fra København og data fra landsplan viser, at især etniske minoritetspiger deltager i mindre grad i foreningslivet.

Den Nationale Sundhedsprofil 2025 viser, at borgere med ikke-vestlig baggrund (både indvandrere og efterkommere) generelt er mindre fysisk aktive i fritiden sammenlignet med borgere med dansk og anden vestlig baggrund, og flere landsdækkende undersøgelser peger på, at voksne etniske minoriteter især er mindre aktive i det organiserede foreningsliv.

Der findes få data på kulturområdet, men Børnesundhedsprofilen 2025 viser, at 13% af børn i 6. klasse med forældre født udenfor Danmark deltager regelmæssigt i kulturelle aktiviteter (teater, musik, spejder mm) i deres fritid, mens dette gælder for 22% af børn med forældre født i Danmark.

Deltagelse i kultur- og foreningslivet giver børn, unge og voksne adgang til positive fællesskaber præget af lyst, engagement og interesse. Helt overordnet set viser forskning på området, at fysisk aktivitet og fællesskaber i eksempelvis foreninger bidrager til øget trivsel, øget fysisk og mental sundhed, bedre selvværd, forbedret evne til at indgå i sociale sammenhænge samt forbedret koncentrationsevne og indlæring. Der er også undersøgelser, der viser, at et aktivt fritidsliv er en reducerende risikofaktor i forhold til kriminalitet. Det langsigtede og kontinuerlige integrationsarbejde foregår således ofte - foruden på uddannelsesinstitutionerne og arbejdsmarkedet - i civilsamfundet, i de mange folkeoplysende foreninger og på kulturinstitutioner og biblioteker i byen, hvor københavnerne mødes på tværs.

Erfaringer og viden viser, at en række forskellige faktorer kan være barrierer for deltagelse for de borgere, der ikke deltager aktivt i kultur- og fritidslivet. Det kan f.eks. være manglende kendskab til tilbuddene, økonomi, afstand til aktiviteterne, mentalt overskud i familierne samt rammer, strukturer og fokus i foreningerne og hos andre kultur-, og fritids- og civilsamfundsaktører.

Det gør vi allerede

Københavns Kommunes indsatser på kultur- og fritidsområdet er bl.a. målrettet borgere i udsatte by- og boligområder, hvor der ofte ses en lavere deltagelse i kultur- og fritidslivet. En del af borgerne i disse områder har integrationsbehov.

Fritidsaktiviteter for børn og unge
Københavns Kommune har i en årrække arbejdet systematisk med at inddrage børn og unge i de udsatte byområder i et aktivt kultur- og fritidsliv. Dette gøres bl.a. ved at afholde gratis FerieCamps

UDKAST

i alle de store skoleferier, hvor børn og unge møder lokale foreninger og kulturtilbud, og ved at etablere samarbejder mellem idrætsforeninger og daginstitutioner/KKFO'er i indsatsen 'Aktive Børn i Forening' (ABIF) og i fritidsklubber/UngeVærker i indsatsen 'ABIF Klub' i udvalgte udsatte boligområder. Børn og unge guides over i kultur- og foreningstilbuddene via FritidsGuiderne, og kommunens kontingentstøtteordning giver mulighed for økonomisk støtte til fritidsaktiviteter for børn og unge under 18 år. For at sikre stabile foreninger, der er klar til at rumme børn og unge fra udsatte områder, har Københavns Kommune 'Sociale partnerskaber' med 21 folkeoplysende foreninger, som modtager kontinuerlig støtte til arbejdet med at modtage og inkludere børn og unge fra udsatte byområder i foreningsaktiviteterne. I arbejdet med at give særligt udsatte børn og unge en aktiv fritid arbejder Kultur- og Fritidsforvaltningen tæt sammen med andre forvaltninger om flere konkrete og lokale indsatser.

I forbindelse med Københavns Kommunes indsats for de ukrainske fordrevne etableres der "safezone" aktiviteter for børn og unge på indkvarteringsstederne, hvor FritidsGuiderne, FerieCamp, kontingentstøtteordningen og Sociale partnerskabsforeninger inddrages i arbejdet.

Bemandede legepladser er en vigtig lokal medspiller i de udsatte byområder. Legepladserne fungerer som områdets lokale og sociale mødested for børn, unge og forældre, og den tætte relation til personalet skaber tryghed, stabilitet og færre konflikter. På de bemandede legepladser i udsatte byområder arbejder legepladspersonalet med faste aktivitetsprogrammer for at inspirere og lade områdets børn stifte bekendtskab med varierende tilbud.

Kultur- og sprogaktiviteter for børn og unge

Når danske børn starter i børnehave, er 15 % af dem, hvad der svarer til ét års sprogtilegnelse bagud. En overvægt af dem er børn med etnisk minoritetsbaggrund, og de sproglige udfordringer kan have indflydelse på både skoleparathed og muligheder for at indgå i børnefællesskaber. Derfor samarbejder Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen om 'Tidlig sprogindsats' for 0-2-årige i og nær udsatte boligområder. Projektet har fokus på sprogudvikling med udgangspunkt i bøger og læsning samt på at bygge bro mellem vuggestuer, biblioteker og til dels forældre.

Gennem 'LæseLiga' arbejder Københavns Kommune for at styrke læseglæden blandt elever i 4. klasser på skoler i udvalgte udsatte boligområder. Eleverne deltager i et forløb med fokus på læseglæde, fællesskab og kendskab til biblioteket, og herigennem styrkes fællesskabet om litteratur, motivationen for at læse, og der bygges bro til bibliotekets mange fysiske og digitale tilbud.

Der er i dag en skævhed i hvilke unge, der får adgang til at skabe og deltage aktivt som kulturskaber i byen. Unge i udsatte boligområder har ofte begrænset adgang til relevante fællesskaber, faciliteter, sparring og finansiering. Det betyder, at kulturlivet går glip af nye perspektiver og udtryk. Her kan målrettede indsatser fx i regi af ungekulturpuljen Snabslanten gøre en forskel med målrettede midler til kulturskabere i alderen 13-30 i og nær udsatte boligområder. Det kan understøttes af relationsopbygning, rådgivning, netværk og brobygning til kulturhuse/ kulturscener mhp. at understøtte lokale vækstmiljøer og tilbyde fællesskabende oplevelser i lokalområdet.

Indsatser for voksne

For at introducere og inkludere flere udsatte voksne i kultur- og fritidslivet er der igangsat en række idrætssociale indsatser på tværs af flere forvaltninger samt øvrige aktører i kontakt med målgruppen. Det er muligt for økonomisk trængte voksne (+25 år) at få økonomisk støtte via kommunens kontingentstøtteordning samt vejledning om relevante idrætstilbud og støtte til at komme godt i gang med bevægelse og fysisk aktivitet i et positivt fællesskab. Indsatserne

UDKAST

understøtter udvikling og oprettelse af nye kultur- og idrætstilbud (foreninger og private aktører), der tilbyder rummelige idrætsfællesskaber målrettet voksne i udsatte positioner.

Green Team støtter op om integration og medborgerskab via beskæftigelses-rettede tiltag for ledige voksne og unge i samarbejde med de almene boligsociale indsatser i de udsatte byområder.

Det vil vi arbejde for fremadrettet

Det fremadrettede arbejde tager udgangspunkt i følgende tilgange:

- Vi vil forsat arbejde for, at så mange borgere som muligt inkluderes i kultur- og fritidsaktiviteter og positive fællesskaber i København. Det langsigtede og kontinuerlige arbejde målrettet børn og unge i udsatte byområder er en fast og forankret del af kommunens arbejde, men videreudvikling af indsatserne er et kontinuerligt fokusområde.
- Sammen med dagtilbud, skoler og KKFO'er vil vi fortsat arbejde for at styrke læseglæde, kreativitet, nysgerrighed og kulturel dannelse blandt børn og unge.
- Indsatserne målrettet udsatte voksnes inklusion i kultur- og fritidslivet skal ligeledes videreudvikles og forankres. Det kræver fortsat økonomiske støtteordninger, håndholdte brobygningsindsatser og et tæt samarbejde med bl.a. foreninger og øvrige civilsamfundsaktører om at udvikle relevante tilbud til og med målgruppen og sikre mere stabilitet og kontinuitet for nøgleaktører på området.
- Samarbejde på tværs af forvaltninger er essentielt for at nå borgere med integrationsbehov og vil derfor blive prioriteret højt. Dette gælder både generelt og i specifikke indsatser.
- Indsatser, der er virkningsfulde og har effekt, skal prioriteres og udbredes. Det betyder, at når pilotprojekter viser sig virkningsfulde, bør disse forankres fremfor at begynde forfra på nye projekter. Og omvendt skal projekter uden reelle effekter stoppes.

Derudover vil vi fremover arbejde med følgende indsatser:

- Forankring og udvidelse af konceptet Aktive Børn i Forening til at omfatte alle udsatte byområder. Konceptet kan udvides til også at inddrage det kulturelle område.
- Forsættelse og udvidelse af LæseLiga til skoler i flere udsatte boligområder.
- Styrke samarbejdet med skolerne, bl.a. gennem fælles kulturvejlederuddannelse og samarbejde med kulturskolerne.
- Udvikling af FerieCamp med kulturfokus.
- Større geografisk spredning af kunstoplevelser gennem prioritering af tilskud og puljemidler i de udsatte byområder.

UDKAST

5 Socialområdet

Situationen i København

Københavns Kommune har en lang række indsatser og tilbud til udsatte og sårbare borgere, som dækker over både tidligt forebyggende indsatser, personlig støtte og mere indgribende indsatser, herunder børne- og ungehjem, midlertidige og længerevarende botilbud.

I Københavns Kommune arbejder vi hele tiden på at udvikle vores indsatser, så vi bedst muligt kan hjælpe vores borgere. Dette sker ofte i et samarbejde på tværs af forvaltningerne og i samarbejde med andre myndigheder som f.eks. Region Hovedstaden Psykiatri. Dog er der stadig en række udfordringer, som kræver et vedholdende fokus.

Undersøgelser viser, at børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund er mere tilbøjelige til at være udsatte end jævnaldrende med etnisk dansk baggrund (VIVE, 2022), og at mænd med indvandrer- eller efterkommerbaggrund er overrepræsenterede i de mest udsatte grupper sammenlignet med mænd med dansk oprindelse (VIVE, 2024).

Kvinder med indvandrer- eller efterkommerbaggrund er oftere på krisecentre end kvinder med dansk oprindelse (Danmarks Statistik, 2025). Mellem 2017 og 2023 var andelen af 18-49-årige kvinder med indvandrer- eller efterkommerbaggrund på krisecentre hhv. 1,8 pct. og 1,9 pct. For kvinder med dansk oprindelse ligger andelen på 0,6 pct i samme periode.

Ifølge den landsdækkende kortlægning af hjemløshed er der en overrepræsentation af borgere i hjemløshed med efterkommerbaggrund i forhold til befolkningen som helhed (VIVE, 2024). I København opholder der sig også i stigende grad migranter, som lever i en hjemløsesituation. Det skal vi gøre noget ved.

Det gør vi allerede

Nedenfor nævnes eksempler på sociale indsatser med betydning for borgere med integrationsbehov.

Forebyggelse af hjemløshed
Københavns Kommune har i mange år arbejdet for at forebygge og bekæmpe hjemløshed. Siden 2009 er dette sket med udgangspunkt i Housing First-tilgange, som betyder, at det første skridt er at hjælpe borgeren i egen bolig. I boligen modtager borgeren en intensiv bostøtteindsats, der skal klæde borgeren på til at fastholde boligen og skabe det liv, vedkommende ønsker. På baggrund af 'Hjemløseplanen', som Borgerrepræsentationen vedtog i 2022, er der iværksat en bred vifte af tiltag, der skal mindske hjemløsheden i København. For eksempel arbejdes der løbende på at øge bostøtten, ansætte flere sagsbehandlere og boligrådgivere samt etablere flere skæve boliger og botilbudspladser.

Nødovernatning for hjemløse borgere
I vinterperioden samarbejder Københavns Kommune med en række frivillige organisationer, som driver nødovernatningstilbud for hjemløse borgere i København, herunder migranter med lovligt ophold i Danmark. Hertil driver kommunen selv Natcaféen under Herbergscentret Sundholm i Socialforvaltningen. Tilbuddet er et helårstilbud, der yder ophold, mad og nødovernatning til hjemløse borgere i København, som mangler et trygt sted at sove og som har samtidige problemer, typisk afhængighed af alkohol og/eller stoffer, psykiske problemer mm.

UDKAST

Kriminalitetsforebyggende indsatser
Der findes en lang række indsatser i forhold til kriminalitetstruede børn og unge i Københavns Kommune. Et samlet område for kriminalitetsforebyggende indsatser dækker bl.a. indsatserne Københavnerteamet, 18+ enhederne, SSP-Sekretariatet. Her tilbydes bl.a. ét samlet gadeplanstilbud, og samtidig arbejdes der med en hurtigere vidensdeling og koordinering, særligt i akutte situationer. Herudover er der forebyggende indsatser for unge med begyndende kriminalitet (som f.eks. Den korte Snor, Spydspidsen eller VIFU Forebyg) og børne- og ungehjem målrettet unge med udfordringer omkring kriminalitet, som anbringes uden for hjemmet (som f.eks. Sønderbro, Nexus, Fensmarksgade mv.). Yderligere arbejder den kriminalpræventive indsats EKI Ung med at sikre overgange fra ung til voksen i de tilfælde, hvor der er bekymring for, at den unge tager kriminalitetsudfordringer med ind i voksenlivet.

Håndtering af sager om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter
Er der mistanke om, at et barn eller en ung under 18 år er udsat for æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol, har kommunen pligt til at foretage en risikovurdering i forbindelse med udredning af barnets eller den unges behov inden forældrene inddrages (jf. barnets lov). Er den unge eller voksne over 18 år skal kommunen tilbyde gratis rådgivning og en handleplan, der indeholder en risikovurdering og overvejelser om støttemuligheder (jf. serviceloven). I sager om æresrelaterede problemstillinger har ansatte i Københavns Kommune mulighed for at sparre med Etnisk Konsulentteam, som tilbyder gratis konsulentbistand i form af rådgivning, risikovurdering, konfliktmægling og undervisning.

Samarbejde med civilsamfundsaktører til forebyggelse af social udsathed
Københavns Kommune støtter en række NGO'er, som arbejder for at inkludere mennesker med etnisk minoritetsbaggrund i samfundet. Det gælder f.eks. Kalaallit Illuutaat - Det Grønlandske Hus, Kringlebakken, Diversity Works, FAKTI, Sjakket og Muhabet, som alle i en årrække har haft fokus på at bygge bro til det danske samfund.

Samordning af indsatser for særligt udsatte udenlandske migranter
Transitprogrammet videreføres i perioden 2025-2028. Formålet er at give særligt udsatte udenlandske migranter med lovligt ophold i Danmark et mere værdigt liv. Det indebærer at understøtte en samordning af indsatserne mellem en række frivillige sociale foreninger og kommunens Hjemløse- og Udsatteenhed.

Tættere samarbejde mellem forvaltningerne omkring udsatte ukrainere
Ukrainske borgere med opholdstilladelse i Danmark, har adgang til at modtage støtte efter serviceloven på lige fod med andre borgere. For at understøtte denne adgang til støtte, er der etableret et tæt samarbejde mellem Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen og Socialforvaltningen på børne- og voksenområdet. Konkret er der oprettet en fremskudt indsats på indkvarteringsstederne for fordrevne ukrainere, der tilbyder opsøgende indsatser, familiebehandling og rusmiddelbehandling til de indkvarterede.

Det vil vi arbejde for fremadrettet

Vi vil bl.a. fortsat have fokus på:
- At styrke indsatsen i forhold til børn og unge, der udsættes for social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme. Det sker bl.a. gennem det kommunale beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.
- At styrke indsatsen for at give endnu flere hjemløse adgang til billige boliger med bostøtte.

UDKAST

- At understøtte arbejdet med at sikre, at langt flere nyankomne sårbare grønlændere får den rådgivning og støtte, som de har ret til og krav på som borgere i Rigsfællesskabet. Dette indebærer bl.a. etablering af huset 'Assak', der skal fungere som indgangsport til de forskellige indsatser og tiltag rundt omkring i Københavns Kommune for socialt udsatte grønlændere.
- At styrke samarbejdet med civilsamfundet og kommunen om nye sociale løsninger for sårbare og udsatte borgere, bl.a. gennem Socialforvaltningens partnerskabsstrategi med civilsamfundet, der skal fremme *partnerskabende* samarbejder ud fra en fælles mission om at skabe værdi for borgerne.

UDKAST

6 Sundhed og omsorg

Situationen i København

Københavns Kommune arbejder for, at alle københavnere skal have mulighed for at leve et sundt og godt liv. Derfor sætter vi bredt ind for at styrke sundhed og trivsel i hele byen. Kommunen tilbyder blandt andet forskellige aktiviteter og tilbud til borgere og arbejder samtidig på at udvikle byens rammer – for eksempel på plejehjem og aktivitetscentre samt i boligområder og byrum – så det bliver lettere for københavnerne at træffe sunde valg i hverdagen. Målet er, at københavnerne lever længere, har flere år med godt helbred og at uligheden i sundhed og trivsel bliver mindre. Derfor sætter vi særligt ind dér, hvor behovet er størst – blandt andet i de boligområder hvor undersøgelser viser, at mange borgere har dårligere sundhed end gennemsnittet. Arbejdet sker i samarbejde mellem kommunens forvaltninger, lokale foreninger, organisationer og andre samarbejdspartnere. Sammen arbejder vi for at skabe stærke fællesskaber og bedre livskvalitet for alle københavnere.

Københavnerne bliver en stadig mere mangfoldig gruppe med forskellige etniske og kulturelle baggrunde. Ifølge Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og Kommuner 2025 har borgere med ikke-vestlig baggrund i regionen oftere dårligt helbred og trivsel sammenlignet med borgere med dansk eller anden vestlig baggrund. Forskellene ses på en række indikatorer, herunder lav trivsel, overvægt, lav sundhedskompetence (evne til at forstå og handle på sundhedsviden), høje stressniveauer og ensomhed. Eksempelvis rapporterer en større andel af borgere med ikke-vestlig baggrund dårlig eller meget dårlig livskvalitet (7,4 % mod 5 %) samt mindre godt eller dårligt selvvurderet helbred (22 % mod 16 %). De er også oftere begrænset i daglige aktiviteter på grund af helbred (12,6 % mod 7,3 %). Samtidig forekommer flere risikofaktorer hyppigere i denne gruppe, herunder daglig rygning, lav fysisk aktivitet i fritiden, ugentligt indtag af fastfood og hyppigt indtag af energidrik. Der ses desuden social ulighed i forekomsten af kroniske sygdomme, herunder diabetes.

Mange af de etniske minoritetsgrupper, der er kommet hertil som unge og voksne, er nu blevet ældre. Det forventes således, at andelen af ældre med etnisk minoritetsbaggrund er fordoblet i 2040, så 20 % af alle borgere over 65 år har minoritetsetnisk baggrund. Minoritetsetniske ældre er en mangfoldig borgergruppe med mange forskellige behov, ønsker og ressourcer. Det er også en gruppe, som bredt set oplever flere sundhedsudfordringer end etniske danskere og en gruppe, som Københavns Kommune i mindre grad møder i sundhedstilbuddene i dag.

Det gør vi allerede

På sundheds- og omsorgsområdet har Københavns Kommune en række indsatser, som er særligt målrettet borgere med minoritetsbaggrund, ligesom der er en række indsatser, hvor borgere med minoritetsbaggrund indgår som en del af den samlede målgruppe. Data vedrørende virkningsfulde indsatser og bagvedliggende årsager til dårligt helbred er grundsten i kommunens arbejde mellem de forskellige områder. Det samme gælder samarbejde med relevante civilsamfundsaktører, boligorganisationer og de andre forvaltninger.

UDKAST

Handleplan for minoritetsetniske ældre
Kommunens politik for det gode senior- og ældreliv 2024-2027 "Et godt liv i fællesskab" har fokus på flere gode leveår til alle københavnerne gennem stærke og rummelige fællesskaber og differentieret behandling, som kan imødekomme forskellige behov, ressourcer og præferencer. Københavns Kommune har derfor iværksat en handleplan særligt målrettet arbejdet med minoritetsetniske ældre, der sigter mod at sprede viden om de kommunale tilbud blandt målgruppen, tilpasse de kommunale tilbud til den enkeltes behov, og understøtte inklusion af de minoritetsetniske ældre gennem målrettet arbejde med mangfoldige fællesskaber.

Fællesskaber for minoritetsældre
På sundheds- og omsorgsområdet støtter Københavns Kommune generelt fællesskaber for seniorer i hele byen men har også et særligt fokus på at understøtte, at alle minoritetsetniske ældre, som ønsker at blive del af et fællesskab, får mulighed for det. Derfor har Københavns Kommune blandt andet en pulje, hvor seniorklubber kan søge midler til aktiviteter, der understøtter flere medlemmer med minoritetsetnisk baggrund. Desuden er en række nye foreninger målrettet minoritetsetniske ældre blevet etableret som seniorklubber.

Etnisk Ressourceteam
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har gennem flere år haft Etnisk Ressourceteam, der er et team bestående af medarbejdere på tværs af forvaltningen, som kan bistå i dialogen med borgere med anden etnisk baggrund på deres modersmål. Ressourcepersonen kan oversætte ind i den kulturelle praksis, hvis der f.eks. ikke findes en direkte oversættelse, eller et ord er tabubelagt. I oktober 2025 rådede teamet over 56 sprog/dialekter.

Udbredelse af viden om sundheds- og ældretilbud
Københavns Kommune har igangsat en række indsatser med det formål at minoritetsetniske ældre i højere grad skal kunne tilgå, forstå og handle på information om kommunens tilbud målrettet dem. Der er blandt andet ved at blive produceret film om kommunale ældretilbud oversat til flere sprog. Dette er på baggrund af en behovsafdækning af, hvordan minoritetsetniske ældre tilegner sig information med involvering af minoritetsetniske ældre samt medarbejde i ældreplejen, pårørende og civilsamfund.

Udbredelse af interkulturelle kompetencer
Alle medarbejdere i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen tilbydes kurser og temaeftermiddage, som skal øge viden om kulturforståelser og interkulturelle kompetencer, herunder evnen til at bygge bro mellem mennesker med forskellige kulturelle baggrunde. Formålet er at medarbejderne tilegner sig større indsigt og kompetencer i samarbejdet med minoritetsetniske ældre, så de kan medvirke til at understøtte høj faglighed og livskvalitet for alle borgere uanset sprog- og kulturforskelle.

Plejehjem med mangfoldighedsprofil
Peder Lykke Centret er et plejehjem, aktivitetscenter og en daghøjskole, der har en mangfoldighedsprofil. Det betyder bl.a., at centret fokuserer på at skærpe medarbejdernes kompetencer i forhold til at omfavne borgere, der har en livsverden, som adskiller sig fra deres egen. Centrets faciliteter understøtter beboernes forskellige kulturer og religioner. Der er bland andet et interkulturelt lokale, der ved hjælp af projektor og lyd kan omdannes efter behov til f.eks. en moské eller en kirke. I hverdagen imødekommer køkkenet efterspørgslen fra en mangfoldig beboergruppe og der fejres forskellige højtider alt efter beboernes religion, tradition mv.

UDKAST

Rehabiliteringsforløb i Center for Diabetes og Hjertesygdomme
Center for Diabetes og Hjertesygdomme tilbyder rehabiliteringsforløb til alle borgere i København med diabetes og hjertesygdomme. Et forløb tilrettelægges ud fra borgerens motivation, ønsker og behov og kan indeholde fysisk træning, sygdomsmestring, diætvejledning, praktisk madlavning mm. Der tilbydes tolk ved samtaler, og holdundervisning kan afholdes på bl.a. arabisk, tyrkisk og urdu. Centeret tilbyder sammen med Center for Lungesygdomme også fremskudte indsatser i udsatte boligområder på Amager og i Tingbjerg, hvor en stor andel af beboerne har etnisk minoritetsbaggrund.

Minoritetsindsats i Center for Demens
Center for Demens afholder dialogmøder med ældre og nøglepersoner med etnisk minoritetsbaggrund med henblik på at udbrede viden om demens og kendskab til kommunens tilbud, opbygge relationer og tillid og sikre viden om oplevede barrierer. Gennem oplæg og sparringsbistand bidrager Center for Demens til at udvikle en mere kulturbevidst tilgang i det borgerrettede arbejde på sundheds- og omsorgsområdet.

Tilbud i Center for Børn og Unges Sundhed
I Center for Børn og Unges Sundhed arbejdes der med at fremme københavnske børn og unges fysiske og mentale sundhed og trivsel gennem helhedsorienterede, tværfaglige og familiecentrerede indsatser. Mere end 75 % af børnene/de unge, som modtager et tilbud i Center for Børn og Unges Sundhed, kommer fra familier med etnisk minoritetsbaggrund. Centeret har desuden en fremskudt indsats til børn og unge med svær overvægt i udsatte boligområder på Amager og i Tingbjerg, hvor en stor andel af beboerne har etnisk minoritetsbaggrund.

Sprogstøtte til medarbejdere i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen tilbyder sprogstøtte til alle månedslønnede medarbejdere, der har dansk som andetsprog, blandt andet ufaglærte, faglærte SOSU-medarbejdere, køkken- og rengøringsmedarbejdere samt sygeplejersker. Desuden tilbydes sprogstøtte til alle SOSU-elever med dansk som andetsprog. Målet med sprogstøtten er, at medarbejderne opnår bedre sproglige forudsætninger for at udføre deres arbejdsopgaver. Det kan blandet andet være i forhold til udtale, ordforråd og brug af fagsprog. Undervisningen er praksisnær og tager udgangspunkt i den enkelte medarbejders behov.

Derudover får udenlandske sygeplejersker tilbudt et sprog- og kompetenceudviklingstilbud, som understøtter deres arbejde, når de er ansat som ufaglærte på bl.a. plejehjem og dygtiggør dem med henblik på en evalueringsansættelse, hvor de kan opnå dansk autorisation.

Det vil vi arbejde for fremadrettet

På sundheds- og omsorgsområdet vil kommunen fortsat arbejde for at fremme social lighed i sundhed blandt københavnerne bl.a. med et særligt fokus på det stigende antal seniorer og ældre med minoritetsetnisk baggrund. Det gøres bl.a. ved at sætte ind, hvor behovet er størst, hvorfor der fremadrettet vil være fokus på:

- At fremme lige adgang til kommunale sundhedsindsatser ved at mindske eventuelle kulturelle, sociale og sproglige barrierer i tilrettelæggelsen og af tilbuddene. Dette gøres ved at skabe differentieret og målrettet materiale til minoritetsetniske borgere, så de i højere grad kan tilgå, forstå og handle på sundhedsinformationen ud fra de ønsker og behov, som de måtte have.

UDKAST

Samtidig arbejdes med at udbrede gode erfaringer med, hvordan den fysiske indretning af vores tilbud kan gøres mere mangfoldig og inkluderende

- At understøtte eksisterende og nye fællesskaber i civilsamfundet, der har et særligt fokus på sårbare minoritetsetniske ældre, så alle minoritetsetniske ældre, som ønsker at blive del af et fællesskab, også får mulighed for det
- At kompetenceudvikle medarbejdere, så minoritetsetniske ældre og deres pårørende oplever at blive mødt af medarbejdere med nysgerrighed, viden om kulturforståelse og kompetencer til at bygge bro mellem mennesker med forskellige kulturelle baggrunde
- At arbejde for mangfoldighed i rekrutteringen af personale i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, bl.a. ved at sikre, at forvaltningen er en attraktiv arbejdsplads uanset baggrund.

UDKAST